

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Van : Het college
Aan : De raad
Datum : donderdag 3 maart 2022
Betreft : Inkoop gas bij Gazprom

In een brief van 28 februari 2022, stelt de fractie van LeusdenVooruit een aantal vragen over de levering van gas door Gazprom. Hieronder vindt u de gestelde vragen met de tekst over de aanleiding en de bijbehorende antwoorden.

Aanleiding voor de vragensteller

Naar aanleiding van het artikel in de Volkskrant van 24 februari 2022, waarin wordt vermeld dat diverse gemeentes een gascontract met Gazprom hebben afgesloten, en de hierop aanvullende gegevens op de site stopgazprom.nl waaruit blijkt dat ook de gemeente Leusden een gascontract met Gazprom heeft, heeft LeusdenVooruit een aantal vragen aan het college.

Vragen

1. Heeft het college overlegd met de raad of de raad geïnformeerd dat dit contract wordt afgesloten?
2. Zo nee, waarom niet?
3. Wat zijn de overwegingen voor het college geweest om dit contract met deze Russische maatschappij af te sluiten terwijl de bedreigingen van de Ukraine al plaatsvonden?
4. Gezien de brute inval van de Russen in Ukraine zijn de contractregels volgens LeusdenVooruit niet meer aan de orde. Hoe kijkt het college hiernaar?
5. Is het college het met LeusdenVooruit eens dat alles in het werk moet worden gesteld om de druk op Poetin te vergroten om de oorlog te beëindigen en dit gascontract daarbij een, weliswaar een beperkte, rol kan spelen?
6. Vindt het college, terugkijkend, dat u hierin een juist besluit heeft genomen en een passende procedure heeft gevolgd?
7. Kan het contract met Gazprom per omgaande worden opgezegd?
8. Kan uw college de vragen tijdig voor de raadsvergadering van 10 maart 2022 beantwoorden?

Ter inleiding (tekst identiek aan inleiding raadsvragen Gazprom PvdA/GL):

De ontwikkelingen in Oekraïne zijn zeer ernstig. De geopolitieke dreiging is groot en het menselijk leed is met geen pen te beschrijven. Leusden is verenigd in haar afschuw en veroordeling van de agressie van het Russische regime tegen de inwoners en de democratisch gekozen regering van Oekraïne. Als gemeentebestuur van Leusden willen wij alles doen dat in ons vermogen ligt om Oekraïne te steunen, Poetin te straffen en oorlogsslachtoffers bij te staan.

Samen met een aantal regiogemeenten, heeft ook de gemeente Leusden in 2018 een contract gesloten met het Russische gasbedrijf Gazprom voor de levering van gas. Dit nadat het bedrijf het Europese aanbestedingstraject hiervoor heeft gewonnen. In het licht van de

afschuwelijke en illegale aanval op Oekraïne en de recent opgelegde sancties aan Rusland en Russische ondernemingen, zouden wij dit contract het liefst meteen verbreken. Maar niet op zo'n manier dat het Russische regime er mogelijk van kan profiteren en dat zien wij op dit moment wel als risico. Daarom onderzoeken wij nu, samen met onze regiopartners, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de rijksoverheid hoe we het beste de Russische overheid economisch het beste kunnen raken. Verbreken van het contract is één van de mogelijkheden. Ook willen we Gazprom en andere Russische bedrijven uitsluiten van deelname aan de nieuwe aanbesteding die binnenkort start.

Het huidige contract loopt op 31 december 2022 af. Een nieuwe inkoopprocedure voor de levering van gas vanaf 1 januari 2023 zal binnenkort starten.

Antwoorden per vraag

1

Nee, dat is ook niet gebruikelijk bij dit type contracten

2

Het sluiten van een dergelijk inkoopcontract is een collegebevoegdheid. Wij hebben het inkooptraject samen met 17 andere Utrechtse gemeenten gedaan. Er was destijds geen aanleiding om hierover de raad te informeren, omdat het binnen het mandaat van het college paste en de kosten binnen het bestaande budget vielen.

3

Op 20 februari 2018 heeft ons college besloten om deel te nemen aan een gezamenlijke inkoop van aardgas en elektriciteit, samen met 17 Utrechtse gemeenten. Voor deze inkoop is mandaat gegeven aan Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN) en het adviesbureau Source4Energy, om het aanbestedingsproces te begeleiden. Uiteindelijk kwam Gazprom als winnaar uit de aanbesteding en is de levering aan hen gegund. De periode van levering van de inkoop is van 2019 tot einde 2022. Bij een Europese aanbesteding is op voorhand niet te bepalen welke partij uiteindelijk de opdracht krijgt. Er waren bij deze aanbesteding geen uitsluitingsgronden op basis waarvan we de winnende partij konden weren.

4

Er wordt door op dit rechtsgebied gespecialiseerde juristen zeer verschillend gedacht over het antwoord op deze vraag. Wij willen daar eerst meer helderheid over via onze partners waaronder de Rijksoverheid

Opgemerkt moet worden dat in de situatie dat Rusland nog steeds gas kan en mag exporteren, andere -niet Russische- aanbieders als gevolg van tussenhandel mogelijk ook gas leveren dat deels uit Rusland afkomstig is en dat Gazprom financieel profiteert van de huidige hoge marktprijzen.

5

Volmondig ja op het eerste deel van de vraag. Of dit contract daarbij een rol kan spelen staat echter niet vast, laat staan welke rol. Het dilemma hierbij is dat wij niet de oorlogskas van Rusland willen spekken. Het lijkt in die zin verstandig om juist de huidige overeenkomst niet te beëindigen. Dit in het licht van het feit dat de marge die door Gazprom verdiend wordt op de leveringen marginaal is ten opzichte van de winst die ontstaat door het teruggeven van

de laag ingekochte volumes. M.a.w.: Gazprom heeft nu de verplichting om te leveren tegen de in 2018 vastgesteld -lage- tarieven. De huidige marktprijs voor aardgas ligt juist extreem hoog. Zolang Gazprom nog kan exporteren en betalingsverkeer nog mogelijk is kan zij dus het vrijvallende aardgas tegen een veel hogere prijs op de wereldmarkt verkopen, ook overal in de EU. Dat is voor ons een belangrijke vraag/dilemma waar we eerst antwoord op willen hebben voor we een besluit nemen. De morele overtuiging dat we geen zaken willen doen met oorlogsmisdadigers weegt daar natuurlijk ook in mee, maar praktisch gezien willen we de Russische overheid economisch zo hard mogelijk raken.

6

Ja, er is met de kennis van toen en de geldende aanbestedingsrichtlijnen een juist besluit genomen.

7

Zie antwoord bij vraag 4. In aanvulling daarop is het goed ook na te denken over de volgende stappen. Bij een vroegtijdige beëindiging van ons contract moet een nieuwe overeenkomst worden gesloten voor gaslevering via een Europese aanbesteding, tenzij er onder een noodmaatregel een uitzondering wordt gemaakt. De doorlooptijd van een Europees aanbestedingstraject is al snel enkele maanden.

8

Ja.